

Z A P I S N I K

sa 43. sjednice Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore, održane 27. aprila 2016. godine

Sjednica je počela u 10 sati.

Predsjedavao je poslanik Obrad Mišo Stanišić, zamjenik predsjednika Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Milorad Vuletić, Marija Maja Čatović Mevludin Nuhodžić, Branko Čavor, Mićo Orlandić i Zoran Miljanić.

U skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici je prisustvovao poslanik Radovan Obradović umjesto odsutnog člana Odbora, Nikole Gegaja.

Sjednicu su pratili predstavnici medija i nevladinog sektora.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno prihvaćen sljedeći

DNEVNI RED:

-Usvajanje zapisnika sa 42. sjednice-

1. Konsultativno saslušanje direktora Agencije za sprječavanje korupcije, na temu: „Izvršavanje zakonskih nadležnosti Agencije za sprječavanje korupcije“

*** Jednoglasno je usvojen zapisnik sa 42. sjednice Odbora za antikorupciju ***

Zamjenik predsjednika Odbora Obrad Mišo Stanišić podsjetio je da je na prethodnoj, 42. sjednici Odbor donio odluku o održavanju konsultativnog saslušanja direktora Agencije za sprječavanje korupcije Sretena Radonjića, kako bi se članovi Odbora upoznali sa aktivnostima i ostvarenim rezultatima u prethodnom periodu.

Sreten Radonjić, direktor Agencije za sprječavanje korupcije je u svom uvodnom izlaganju napomenuo da je Agencija osnovana sa ciljem da objedini sve organe i službe koje su se do 1. januara 2016. godine bavile borbom protiv korupcije. U periodu između usvajanja Zakona o sprečavanju korupcije (kraj decembra 2014. godine) i izbora direktora Agencije (1. oktobar 2015. godine), bilo je potrebno usaglasiti sva akta, propise, uputstva i pravila. Nakon što je izabran direktor Agencije, donijet je Akcioni plan koji je sadržao nešto više od šestdeset mjera, aktivnosti i radnji, od kojih su sve realizovane i Agencija je uspješno počela sa radom 1. januara 2016. godine. Taj Akcioni plan je podrazumijevao donošenje Pravilnika, Statuta, Budžeta, Akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravila o radu Agencije. Posebna pažnja je bila posvećena razvoju informacionog sistema i Agencija, prema njegovim riječima posjeduje izuzetno razvijen informacioni sistem koji daje mogućnost elektronskog upravljanja predmetima i elektronskog dostavljanja izvještaja o imovini. Takođe 1. januara 2016. godine preuzete su sve aktivnosti, predmeti i arhiva iz Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Uprave za antikorupcijsku inicijativu kao i iz Državne izborne komisije u dijelu koji se odnosi na nadležnosti koje su pripale Agenciji.

Usvojen je Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim je planirano zapošljavanje 55 službenika, od kojih su 23 službenika već preuzeta. Agencija je organizovana kroz dva sektora, jednu službu i dva odjeljenja. Pored razvoja informacionog sistema, prioritet u radu Agencije predstavljaju i nadležnosti koje se odnose na kontrolu finansiranja političkih subjekata i nadzor i kontrola izbornog procesa. S tim u vezi raspisuju se interni oglasi radi prijema službenika koji bi vršili taj posao. Saopštio je da je na današnji dan zaposleno 43 službenika od 55 koliko je planirano. Istakao je da je edukacija zaposlenih veoma bitan segment u cilju realizacije zakonskih obaveza, te da su trenutno angažovana dva eksperta za borbu protiv korupcije, iz Slovenije i Velike Britanije. Cilj Agencije je da se bavi procedurama i postupcima, da razvije međunarodnu saradnju i da svi službenici budu u stalnom procesu edukacije.

Direktor Agencije je napomenuo da se trenutno, u skladu sa obavezama iz pregovaračkih poglavlja 23 i 24, radi na izradi operativnih dokumenata za sprječavanje korupcije u posebnim oblastima kao što su obrazovanje, zdravstvo, javna uprava, javne nabavke, lokalna samouprava, policija itd., te da je šest službenika Agencije određeno za nosioce tih aktivnosti.

Agencija, prema njegovim riječima, ostvaruje mjerljive rezultate rada i ima neselektivan odnos prema svima onima na koje se primjenjuju odredbe Zakona o sprječavanju korupcije. Upućena su 102 zvanična mišljenja koja se odnose na sumnju o postojanju korupcije. Uslijedile su 22 ostavke nakon upućivanja mišljenja da javni funkcioneri obavljaju nespojive funkcije. Podnijeto je 46 prekršajnih prijava protiv javnih funkcionera koji obavljaju nespojive funkcije. Jedanaest prekršajnih prijava podneseno je protiv političkih subjekata zbog nedostavljanja Odluke o visini članarine u predviđenom roku. Šest postupaka je bilo pokrenuto protiv političkih subjekata zbog nedostavljanja godišnjeg izvještaja. Ukupno je 481 organ vlasti usvojio i dostavio planove integriteta i određeno je 498 menadžera integriteta. Trenutno se vodi postupak zaštite za dva zviždača i radi se provjera u odnosu na 13 prijava. Procenat dostavljanja imovinskih kartona kod državnih i lokalnih funkcionera iznosi 93%, odnosno 89,4%, pri čemu je napomenuo da su svi ministri, poslanici, sudije i tužioci dostavili svoje imovinske kartone, čija je provjera u toku.

Direktor je saopštio da je zadovoljan radom Agencije u kontroli izbornog procesa u Tivtu. Sprovedeno je šest kontrola u toku izbornog procesa, poštovana je zakonska obaveza jednodnevnog i petnaestodnevnog dostavljanja izvještaja. NVO MANS je uputila 29 prigovora, za koje je Agencija, nakon postupanja, utvrdila da su neosnovani. Upućeni su zahtjevi opštinskim strukturama u Tivtu, organima vlasti, političkim subjektima koji su učestvovali na izborima, da dostave Agenciji kompletnu dokumentaciju u vezi sa izborima, kako bi se sačinio detaljan i kompletan izvještaj.

U Agenciji se trenutno radi na jačanju administrativnih kapaciteta i to uz podršku IPA programa. Planirana je realizacija jednog projekta u čijem će fokusu biti jačanje administrativnih kapaciteta u oblasti lobiranja, zaštite zviždača, planova integriteta itd.

Konstatovao je da su sve dosadašnje obaveze Agencije, koje su bile predviđene planom za pristupanje Evropskoj uniji, realizovane u stoprocentnom iznosu.

U raspravi su učestvovali poslanici: *Mevludin Nuhodžić, Milorad Vuletić, Zoran Miljanić, Marija Maja Čatović, Mićo Orlandić, Radovan Obradović i Obrad Mišo Stanišić.*

Poslanik *Mevludin Nuhodžić* je ocijenio da je Agencija u prethodnom periodu ostvarila značajne rezultate. Naglasio je da jačanje integriteta u javnom sektoru predstavlja preduslov za efikasno funkcionisanje sistema, jačanje odgovornosti, povećanje transparentnosti i kontrolisanje diskrecionih ovlašćenja. Upitao je direktora Agencije da li su svi organi dostavili svoje planove

integriteta do 15. aprila, kako je zadovoljan sadržajem sačinjenih planova integriteta i koje su njegove preporuke.

Poslanik **Milorad Vuletić** smatra da je Agencija svoje aktivnosti sprovodila na propisan i zadovoljavajući način, te da je u prvoj fazi svog rada kadrovski sasvim korektno ekipirana i stručno osposobljena za donošenje kvalitetnih odluka. Upitao je direktora Agencije kakvi su njegovi prvi utisci o primjeni zakona koji tretiraju oblast korupcije i o sprovedenim opštinskim izborima u Tivtu. S obzirom da Agencija, shodno članu 78 Zakona o sprečavanju korupcije „vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojima se uređuje lobiranje i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja“, poslanika Vuletića je interesovalo da li je Agencija kadrovski već dovoljno osposobljena da izvršava te poslove, koji su to nedostajući kadrovi i kada će ta radna mjesta, u skladu sa Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji biti popunjena. Smatra da je postupak dostavljanja imovinskih kartona komplikovan, i sugeriše da se, nakon što se jednom daju svi potrebni podaci o imovini i primanjima, naknadno dostavljaju samo oni podaci koji se odnose na promjene u imovinskom kartonu, što bi doprinijelo i racionalizaciji i efikasnijem kontrolisanju imovinskih kartona.

U odgovoru na postavljena pitanja **Sreten Radonjić**, direktor Agencije, je saopštio da je na nivou Crne Gore definisano 730 subjekata koji treba da sačine planove integriteta, a da je do sada 481 subjekt dostavio navedene planove. Napomenuo je da se poseban odsjek, u okviru Sektora za prevenciju korupcije, bavi pitanjima izrade i sprovođenja planova integriteta. U toku izrade planova integriteta davane su sugestije i upustva o načinu njihove izrade, odgovornim licima za realizaciju planova integriteta i koje su sankcije ukoliko subjekti ne odrede menadžera integriteta. Organizovane su obuke i obavljene konsultacije sa preko 200 organa vlasti na temu izrade planova integriteta. Direktor Agencije je istakao da je zadovoljan načinom na koji su obveznici pristupili izradi planova integriteta i shvatanjem da su oni odgovorni za stanje korupcije u svojim sistemima.

Smatra da je zakonski okvir u borbi protiv korupcije, koji čine Zakon o sprječavanju korupcije, Zakon o lobiranju i Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, dobar, ali da je godišnjim Planom rada Agencije predviđeno da se na kraju godine uradi analiza primjene navedenih zakona kako bi se utvrdilo da li ima problema u njihovom sprovođenju, te da li je potrebno predložiti njihove izmjene.

Način popunjavanja i dostavljanja imovinskih kartona, je prema njegovim riječima, definisan u skladu sa preporukama eksperata iz Evropske unije, ali postoji mogućnost izmjena Zakona o sprečavanju korupcije u tom dijelu.

Ponovio je da je do sada u Agenciji zaposleno 43. ljudi, i da su u toku interni oglasi za popunjavanje preostalih radnih mjesta. Naglasio je da će samo prvorangirani, odnosno kandidati koji su ostvarili najbolje rezultate na testiranju, biti primljeni.

Istakao je da je tokom nadzora izbornog procesa u Tivtu postojao kooperativan odnos svih struktura, te da je sa aspekta Agencije taj proces protekao izuzetno dobro.

Agencija ostvaruje i međunarodnu saradnju sa agencijama i institucijama drugih zemalja koje se bave borbom protiv korupcije, a formirano je i Odeljenje za međunarodnu saradnju u kome su trenutno zaposlena dva službenika od tri koliko je planirano Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, dok je u toku primanje načelnika tog odjeljenja.

Poslanik **Zoran Miljanić** ističe da mjerljivih rezultata u borbi protiv korupcije nema. Smatra da je korupcija na visokom nivou „pojela“ društvo navodeći kao primjere Budvu, Bar, Berane, Nikšić i Podgoricu. Od svih institucija koje su formirane sa ciljem borbe protiv korupcije jedino je

Specijalno državo tužilaštvo ostvarilo rezultate. Napomenuo je da je Agencija trebala biti formirana kao objektivna i profesionalna institucija, ali se od samog početka u javnosti govorilo o nepotizmu prilikom izbora direktora, što ne uliva povjerenje u njen rad. Upitao je direktora Agencije da li je čuo za aferu „Snimak“, te da li zna zašto je u toku formiranje Vlade izbornog povjerenja. Govoreći o održanim izborima u Tivtu, smatra da je Agencija olako odbacila 29 prigovora. Očekuje da će u narednom periodu Vlada izbornog povjerenja i izbori u oktobru doprinijeti tome da se napokon izgradi demokratsko društvo koje će uspjeti da se izbori sa svim anomalijama.

Poslanica **Marija Maja Čatović** smatra da svi podaci o imovini javnih funkcionera treba da budu dostupni javnosti i da su svi, pripadnici i vlasti i opozicije, dužni da prijavljuju svoju imovinu, ali smatra da na taj način, njihova imovina može biti izložena potencijalnim kriminalnim radnjama. Upitala je direktora Agencije da li su lica koja podnose prijave o ugrožavanju javnog interesa (zviždači) zaštićena.

Direktor Agencije je u odgovoru na komentar poslanika Miljanića istakao da je Agencija prije svega preventivna institucija, te da prevencija predstavlja jedan od osnovnih vidova borbe protiv korupcije. Takođe je naglasio da Agencija obustavlja svoje aktivnosti i dostavlja raspoložive podatke Tužilaštvu, onda kada postoji osnov sumnje da je učinjeno krivično djelo i ukoliko je drugi nadležni organ već preduzeo konkretne radnje. Odbacio je tvrdnje o nepotizmu uz konstataciju da ga je Savjet Agencije izabrao većinom od četiri glasa.

Poslanik **Zoran Miljanić** je naglasio da je upravo posao Agencije da dođe do podataka koji će ukazati na počiniocima koruptivnih radnji, što do sada nije bio slučaj.

Poslanik **Miće Orlandić** smatra je da objedinjavanje svih institucija koje su se na različite načine bavile borbom protiv korupcije dalo dobar podsticaj, te da samo institucije kada rade u skladu sa zakonom brane državu i sistem. Ističe da u važećem Zakonu o sprječavanju korupcije ima dosta nedoumica i nepreciznosti zbog čega je potrebno napraviti potpuniju analizu normi seta zakona koji se bave borbom protiv korupcije i pristupiti izmjenama čime će se stvoriti još bolji osnov za efikasniji rad Agencije.

Poslanik **Radovan Obradović** izrazio je svoje zadovoljstvo izlaganjem direktora Agencije i iznio stav da je očigledno unaprijeđena borba protiv korupcije kroz formiranje i rad ove Agencije što pokazuju ostvareni mjerljivi rezultati. Ukazao je na problem koji može da nastane prilikom primjene i tumačenja člana 12 Zakona o sprečavanju korupcije koji predviđa da „javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica“, jer se ne pominje funkcija izvršnog direktora, tehničkog direktora i drugih rukovodilaca. Poslanika Obradovića je zanimalo da li se sadašnja mogućnost Agencije da pristupi podacima na bankarskim računima, koja se vrši uz saglasnost javnog funkcionera, može inkorporirati kao obaveza nekim budućim zakonskim izmjenama.

Zamjenik predsjednika Odbora **Obrad Mišo Stanišić** je naglasio da je Odbor za antikorupciju jedan od glavnih nosilaca aktivnosti koje su sprovedene prilikom izbora članova Savjeta Agencije i koncipiranja same Agencije. Istakao je da je Agencija formirana jer borba protiv korupcije, institucija koje su se ranije time bavile (Uprava za antikorupcijsku inicijativu i Komisija za sprečavanje sukoba interesa), nije dala zadovoljavajuće rezultate. Sa nedostacima ovog Zakona se, kako kaže, upoznala i Komisija za sprovođenje izbora članova Savjeta, pa se nada da će naredni saziv Skupštine Crne Gore raspravljati o njegovoj izmjeni. Upitao je direktora Agencije šta je do sada urađeno u preventivnoj borbi protiv korupcije u okviru regionalne i međunarodne saradnje i da li je ta saradnja dovela do određenih rezultata. Takođe ga je zanimalo da li će Agencija biti spremna

da odgovori izazovu koji sa sobom nose parlamentarni izbori i da li se već preduzimaju pripremne radnje.

Direktor Agencije je saopštio da Agencija objavljuje podatke o imovini i primanjima javnih funkcionera u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Naglasio je da se vodi računa o zaštiti zviždača i da je u Agenciji formiran Odsjek za zaštitu zviždača. Smatra da normativna rješenja u zakonu motivišu zviždače da prijave korupciju, te da je stavljeno u zaštitu nekoliko zviždača. Istovremeno se ukazuje organima vlasti, privrednim društvima i drugim pravnim licima da moraju da odrede lica koja će biti zadužena za postupanje po prijavama zviždača.

Međunarodna i regionalna saradnja predstavljaju bitan segment u radu Agencije, pa je s tim u vezi intezivirana saradnja sa predstavnicima UN za borbu protiv korupcije, GRECO i regionalnim institucijama koje se bave borbom protiv korupcije.

Govoreći o predstojećim parlamentarnim izborima i obavezama Agencije u tom pogledu, napomenuo je da će svi kapaciteti Agencije biti uključeni u praćenje izbornog procesa i eventualnih zloupotreba.

Sjednica je završena u 11 sati i 30 minuta.

SEKRETARKA ODBORA

mr Vesna Peković

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA ODBORA

Obrad Mišo Stanišić